

УРЕЂУЈЕ Р. Ј. ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ПРВА

Издаје ШТАМПАРИЈА А. ЈАЈЕВИЋА

ГЛАВНИ САРАДНИК:
А Б У К А З Е М.

У НОВОМЕ САДУ
10. ОКТОБРА 1878.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Прашина.

Соба мала, а кроз прозор
Косо пада светла зрака,
Па се виде ситни прашци,
Бела стаза посред мрака.

По тој стази, по тој реци
Сићуш-прашци плове сиви,
Гургају се, коменају,
Витлају се као живи.

Отим прашком, тим сићушњом
Очи с' моје радо море,
Понајрађе кад таштине
Хоће да ме смешним створе.

Коменај се, ситнадијо
За тренутаг обасјана,
Огледало нашег жића,
Верна слико наших дана!

И ти можда имаш жеља,
Неких жеља, нека нада;
И ти можда имаш срца,
И то срце можда страда.

И ти можда љубиш, мрзиш,
Тражиш борбом опште среће;
И ти можда држиш да се
Око тебе свет окреће.

Ох како је све то мало,
Што по зраку овом хити!
Ох како је све сићушно,
Све тренутно, — и ја и ти!

Пра х је десно, пра х је лево,
Само што се уме скрити;
Пра х — све, што је досад било, —
Пра х — све, што ће одсад бити.

Остраг', напред, пра х о м с' зове
Међа ове журбе пуче:
Ил помен'о пра дедове,
Ил помен'о пра унуче.

Таке мисли мени буди
Кад ми зрачак који сине;
И њима се умем спасти
Од сујете, од таштине.

Ј. Ј.

Каквих нема (т. ј. управо каквих има) тврдица.

Био је један, који је у тестаменту све своје покретно и непокретно имање оставио — самом себи.

Један мољаше Бога, да одмах по божићу умре, да не дочека нову годину, кад се бакшиши дају.

Један је био, који у писању никада није метао тачке и запете, само да уштеди мастила.

Један је, кад су му доктори казали да ће скоро умрети, скочио у Дунав, само да заштеди погребне трошкове.

Један се досетио, па је чорбу јео виљушком, само да му дуже траје.

Један је жалио песето хранити, зато је сву ноћ сам око куће лајао.

Један је био, који пре подне никад није излазио на улицу, само да му не би ко зажелио: добар апетит!

Један никад није јео сладолед хладан, увек га је метао на ватру да га погреје, јер му је познато било оно физичко правило да топлота свако тело проширује.

Један је увек спавао под креветом, а то само зато да не дере креветске хаљине.

Један, који је држао „Заставу“, увек би од годишње предплате одбио неколико повчића. Зашто? — Јер фебруар нема пуни тридесет дана.

П а в о и П а в а.

Хумореска Косте Ристића.

— Реците ми, господине, али сасвим искрено, зашто се нисте никад женили? запита у друштву госпођица Павла, лепушката прноока, господина Павла, младог судског чиновника.

— Зашто? Хоћете баш да вам кажем? рече изненађено Павло.

— Мало сам радознала, право да вам кажем, јер сам слушала о вама разне ствари.

— Зашто? Хм! Јер не марим за музикалне женске.

— Како то?

— Има и то своју историју.

— Па баш никакав инструменат?

— Никакав.

— А гласовир?

— Томе сам заклет непријатељ; чим му чујем глас — морам да се клоним.

— А јесте ли га мрзили од вајкада?

— Нисам. Омрзнуо сам га у Липскоме.

— Па тамо је бар музикалан свет.

— Баш зато. Слушајте само, госпођице, па ћете ме онда разумети, и појмићете, зашто га баш не могу да трпим. Пре једно десетак година био сам у Липскоме један течај, да слушам професора Овербека, јер ме археологија јако занима. Седио сам при земљи у кући, која имађаше четир спирата. Сами знате, да је тамо музикалан свет, е па онда помислите се у моме положају. У соби до мене је седио естетичан књиговођа неке банкерске куће; тај је ударао у гласовир, и свако јутро, пре него што је отишао у свој комтоар одсвирао је: *Des Löwen Erwachen*. Госпођице! Нити питомијег посла од књиговодства, нити ужаснијег густа! Тај се естетичар срањивао са лавом! Блажен човек који држи да је нешто више, него што је заиста. Мени је то сметало — знате, нисам свагда легао у десет саћа у вече — те сам му толико пута лунио ципелу о врата, два пут сам ушао у његову собу и тукао се с њиме и једва, кад сам га гушао, да су му чисто искочиле очи, приклонио се, не да се остави сасвим свирке, већ да свира у вече, пре него што легне.

— Сирома књиговођа.

— То још није ништа. Над-а-мном, у првом спирату седла је нека жутокосна и бледозрачна Саксонка, која вам је по вас дан свирала: *Das Gebet der Jungfrau*. Из прва још које како, али доцније, чим сам чуо, да удара први

акорд у клавир, а мене стадоше подилазити мрави, коса ми се дизала у вис, прети ми се грчевито пружаху а зуби ми скриптаху сами од себе — да се помамим. Шта ћу. С њоме се нисам могао тући. Хитнем перо из руке и одјурим као бесомучан на улицу, у парк, до врага, само да ме нема код куће. Па да је бар ту молитву икад одсвирала без погрешке! Аја. Одмах у почетку је обично гиксовала; ја сам то тумачио на свој начин. Ваљда сам јој пет пута разбио ноћу прозоре, проклињући дубоким гласом ту њену молитву. Да сам се бар могао иселити, ни по јада, али сам платио стап на по године.

— То је страшно!

— Слушајте само даље. Недељом, госпођице, онда сам био патник, мученик — та заслужио сам да дођем у рај! Онда су Вам беспослене све калфе, књиговође, касири, банкарски беамтери и бог те пита, како се тај народ зове, па одмах из јутра, хајдереди! Овај звижди по флаути, онај мрњауче по фрули, овај тестера по виолини, у трећем спирату дува неки у трумбету, других десеторица урлају са свих страна, држећи се за будуће тенористе или басисте, а уз-а-ме се буди лав, а над-а-мном се моли девица — да свиснем! Пола луд, пола бесан скочим из кревета и за два минута био сам и обучен и на улици.

— То је ужасно!!

— Да госпођице, то је ужасно. Све све, али она девојка... и Павло стисне зубе и песницу, сећајући се прошлих мука.

— Сад појмим, господине, рече му Павло. Али има и девојака, које не знају ударати...

— Нема их. Па зар ми је то свирање? То климперовање, тандрање, клепетање и зврцање по ономе страховитоме орману, то је сад ушло у моду, да апсолутно нема помодуне, која не мучи и себе и своју околину, која мисли да није сасвим изображена, ако не ломи прете по оним кошчаним језицима. Па још кад гдекоја почне да урличе — они зову то: да пева — онда ми несвест куца на чело.

— Па зар нисте никад покушавали, да паћете, која не уме да свира.

— Јесам, али сам се и ту обмахнуо, па сад пећу ни да тражим.

— Како сте се обмахнули?

— Ако Вас занима, причаћу Вам.

— Будите тако добри.

— Пре две године био сам судски бележник у С. Нисам познавао скоро никог, а и нисам тражио баш познанства. Досади ми се тако, да будем усамљен, те наумим, да се оженим. Наравно, први услов је морао бити, да не уме свирати у клавир. Тражио сам и тражио, али све бадава, нигде девојке, која не свира у тај несретни инструменат. Већ сам очајавао, кад се једном случајно упознах са лепом ћерком мога кројача. Нисам дуго шеврдао овамо, онамо, него је на брзо питао, да ли би пошла за мене. Она порумени и даде ми своју руку. Није никад ни видела клавира. Одлазио сам јој сваки дан, и нисам никад приметио шта опасног, подозривог, а кад сам је срео на улици, поруменила је истина, али ме је свагда погледала оним њеним лепим црним очима. Ко је био онда сретници од мене! Једном, осам дача пре сватова, дођем јој опет и затечем у соби оца њеног. Чим сам ушао, а он намигне својој ћерци а ова устане и оде у побочну собу.

Тренутак један за тим, чујем... ох ужаса!... чујем — das Gebet der Jungfrau. Ђиним са дивана, очи ми стадоше играти као бесомучном, све страховите слике из Липског ми ђаковања појавише се у јачој мери, као кезави ђаволи... зграбим шешир и побегнем. Нит' сам се освртао, нит' сам слушао на њихово довикивање, бегао сам као махнит.

— Ха, ха, ха! засмеја се Пава.

— Ви се смејете, госпођице, рече јој Паво мало опорим гласом — ја сам ту девојку заиста љубио.

— Па сте је ипак оставили?

— Кад свира: Das Gebet der Jungfrau!

— И никад јој се нисте више приближили?

— Никад. Помислите само, почела је учити онда, кад сам је испросио, бајаги, полази за господина, па мора бити музикална... Госпођице, санак мање на свету!

— Па што мислите сад? запита га Пава.

— Не мислим ништа, одговори јој Паво, и стаде пратити цигарету, да разоноди неугодне успомене.

— Госпођице, рече јој после подужег ђутања, пеће Вас ваљда увредити, ако Вас запитам, зашто се нисте удали, тим мање, кад знам, да сте имали више просилаца; па сте их одбили све.

— Драгом вољом, одговори му весело Пава, кад сте били Ви тако искрени, зашто да тајим и ја свој предживот. Паво запали цигарету и погледи радознало у Паву.

— Моја је судба Вашој сасвим слична, рече му, после кратке почивке, могла бих чисто рећи: опет то, али друкчије. У принципу слажемо се потпуно, само у предмету не.

— Како то?

— Ви, господине, нисте могли да нађете девојку, која не свира у клавир; ја опет нисам наишла на младића који није — песник.

— То вам верујем, пасмеја се Паво.

— Кад већ из далека видим неравно наштампане редове а мене спонадне осећање, слично Вашем, кад чујете прве ударе на гласовиру; а кад чујем декламавање, а мени је онда тако, као Вама, кад слушате девојачку молитву.

— Могу знати, у каквом сте расположењу.

— Непријатно ме дирне, кад већ видим младе момке са дугачком косом и оним клопавим шеширима — бајаги, женијалан дух не пази на спољашњу форму а у вечитом мишљењу и не примећује, да му је кика нарасла.

— Тако је, госпођице, тако је, примети Паво. А како сте дошли да те ненаклоности?

— Читајући наше сувремене листове.

— Сад ми је све јасно.

— Не зна човек, шта је горе; садржај, облик или ритам. Ту запева какав жутокљун за — неверном љубазницом; тамо испија опет нека голобрада ућвала по десет покала на дан; ту умире какав синљави јунак по сто пута у сваком стиху за слободу и за име; тамо се покушава шуврта нека у траљавим сонетима; овај уздише, онај плаче, овај пева, онај очајава — да вас бог сачува!

Паво климну одобравајући главом.

— Те затс, настави Пава, изгубила сам сву наду, да ћу се икад удати.

— Ван ако напустите Вашу гадљивост.

— То не могу.

— А јесте ли били икад невеста.

— Јесам. Пре три године.

— А смем ли дознати за ближе околности?

— Зашт' не. Пре три године дакле, запреси ме неки млади трговац. Био је поштен човек, солидан а изгледао је сасвим прозаично. Приклоним се, и ми се претеновасмо. Не могу рећи, да беше ватрен, усхићен ђувегија више одмерен, и по неком такту. Ако смо говорили по дуже, говорио је онда о своме еспапу, о својим муштеријама, о рђавом или добром времену. Но једва, помислим у себи, то је мој човек.

— Сушта проза, дода Паво.

— Слушајте само даље. Неколико дана пре венчања, кад ми је донео хаљину, донесе ми и велики, леп пукет а у њему заденута бела хартијица. Нека тајна слутња ме спонаде и ја пребледим. Он се фино насмеши и замоли ме, да обратим особиту пажњу ономе, што је написано на хартијици. Узрујано је отворим и... ох слутња моја!... на њој беху написани — стихови. Рука ми поче дрхтати па упустим хартију. Он се поплашено саже, подигне је и даде ми је, говорећи, да то не бацам, јер су то његови стихови, певао их је, кад је био још калфа. Мени беше већ доста. Дакле и он, помислим у себи, ох! та нема тих који не кују верзиће... Сутра дан сам била без младожење, а он без младе.

— Чисто ме Вас је жао, госпођице, рече Паво.

— Ах, мањите се, господине, овако сам бар задовољна и осигурана од сваког песничког нападаја, било то сад из потаје, било очевидно.

— Наше судбе сасвим су сличне, примети Паво.

— Да, сасвим, дода Паво.

(Свршиће се)

Сад знамо зашто.

П. Зашто да овако малене топове вуку по четир коња, кад би могла и два то исто играјући се учинити?

М. Сигурно да већи порез плаћамо.

П. Боже зачувај. Зар не знате да треба по који пут с топовсма и богати, приметиће поп С.

Н. Љ. М.

Аз и Буки.

Аз. Бога ти, Буки, зашто је „Бачкаер Боте“ сада узео тако мали формат; та пре је био скоро двапут већи?

Буки. Ево зашто. Сад је уредник „Бачкаер Бота“ некакав господин Мањака, и од то доба иде лист на мањака.

Аб.

† Ђука и Шука.

Ђука. (Поверљиво Шуки на уво). Јеси л' чуо Шука, да су јуче затворили „Српску читаоницу“ у Н. Саду?

Шука. Шта наопако?! А ко ју је затворио?

Ђука. Затворио је синоћ угоститељ, чим су се сви гости разишли.

Аб.

Орлови.

Једног лепог вечера, скупи се доста велико друштво Молчана на Тоше Милина роњу, где се као обично о свачему разговарало. Из дугог времена, површће се некако реч и о орловима, а ту прилику неки једва дочекаше, како би могли своје знање, о овим занимљивим животињама, на среду изнети.

Један ће да доказује, како су то велике и јаке птице, које су у стању тако високо летити, да могу пити воде за облаком; — даље, како имају бистре очи, да чак из облака на земљу виде куда које живинче бежи и да ли се гдегод каква стрвина налази. — Други ће из друштва уверавати, како су орлови кадри зеца и шиљеже једним ударцем свога кљуна угући и у својим канџама у небеске висине однети; а лет им је, веле, тако силовит, да кад се они из те недогледне висине на какву животињу устреме, то им скоро ни једна умаћи неможе, јер им је њихово спуштање тако брзо, као што је брза једна одапета стрела, која фијучући, васдушне просторије просеца!

У средини тога разлагања о дивним орловским својствима, потегнуће Мита Радонић овако говорити: „Јесте ли чули браћо?! Ево ћу вам и ја нешто о орловима приповедати, што сам као деран својим собственим очима гледао“.

„Ви већ знате, да сам ја своју младост понајвише на салашу провео; једаред чувам ја волове на јарашу, а ту се некако на близу десио и један црпнут коњ, кога су вашке биле већ скоро преполовиле; волови пасу траву, ја звиждим, а керови глођу стрвину; кад наједанпут, би мени свест, а то се небо тако јако натупи, као оно, кад облак на сунце напће; ја погледим горе, да видим шта је, — јер знам да је мало час ведро било, — а кад тамо, имам шта и видети! једно двадесет велики орлова надлећу се високо над стрвином све у ковитлац, а међу тим орловима видим једнога који је највећи од свију осталих! По дуго се браћо окреташе над том мрцином, а ја и не трепћем од тешке радозналости, него сам избечио очи, пак само гледим, шта ће то сад бити! Кад у један мах, спусти се онај највећи орао, као муња из облака на ону стрвину; вашке од стра'а цикнуше, пак све куд које побегоше, а он ти, брате ми си мој драгановићу, сграби оно полак коња са својим канџама, подиже га горе и тако високо узлети, да сам га „— док би један оченаш прочита'о — већ био из очију изгубио! Ето браћо, то вам могу казати, да сам својим рођеним очима гледао и то је така истина, као год што видите, да онај месец на небу светли!“

Неки се из друштва од чуда пренерзише, какав је то страхан орао бити морао! Неки главом вртећи, помало и сумњаше, да се таково што догодити могло! Неки, који су безазленији били, уживаше на сву меру у таковој величанственој појави; а неки најпосле завидише Мити, како је умео своју приповедку тако красно нажити!

Докле је приповедка те разне утиске на друштво причињавала, почеће Марко Кубурин овако говорити:

„Хе, браћо моја! То, што сте овај час од Мите

Радонића чули, то све није ништа спрема онога, што сам ја у мојем веку доживио! А ако неверујете, ево, ја ћу вам од речи до речи целу ствар приповедити, па кад чујете, онда ћете тек видети шта је прави орао и шта је кадра така хала учинити!

„У буни избегнем ја са осталим народом у Срем, пак ћемо се нас неколико породица настанити у Обрежу. Ви већ знате, да код Сремаца није било крађе, док их ми Бачвани нисмо красти научили, те зато нико није ни морао од лопова своје коње чувати, него само од курјака? Једнога дана седимо ми коњушари близу шуме код коња, пушимо и разговарамо се, кад у један мах, надлети се читав чопор орлова над наше коње, пак почеше над њима у колут шестарити. Ми Бачвани, — који никад нисмо толико много и тако велики орлова видели, — гледа ли смо у њих као у какво чудо, пак нам није ни на ум падало, да нам могу какву штету начинити. Међу нашим коњма, био је и један мали коњичак, пак и он сиромашак са осталима пасе; орлови непрестано шестаре и све се на ниже спуштају; кад наједаред, а нас снађе чудо, што никад ни у сну сањали нисмо, јер један највећи орао спусти се с таковоом брзином на оног малог коњичка, да се то ни казати неможе, забагла му своје канџе у ребра, пак га као какво маче однесе горе у облаке, а он, кукавчић, све се бацака ногама и хрже за осталим коњма, а ови му од доле одхрзавају! Орао све на више лети и све нам се већма губи из нашега погледа, а наједаред са свим се за облаке сакри па никад више ни орла ни коњичка, нити пак од њих каквога гласа! Ето браћо, то се мени догодило и то је цела истина, а ако који неверује, нек иде у Обреж па нека пита!“

Види Мита Радонић, да Марко Кубурин са својом претераном и ђаволски усуканом приповедком хоће његов истинити догађај да изсмеје и у лаж утера, пак ће му онако у срцу сасвим набусито рећи; „Ти ваљда мислиш да ја лажем!“ На које ће му Марко у том истом тону одговорити; „А ти ваљда мислиш да ја лажем!“

Сви се људи почеше на глас смејати орловским приповедкама, а јошт већма њиховом комичном завршетку; а кад су се на сву меру насмејали, а они један другом лагу ноћ вичући, развиђоше се својим кућама спавати.

Н.

Археолог.

Један старинар обилази наше манастире, да испитује старине које се у њима налазе.

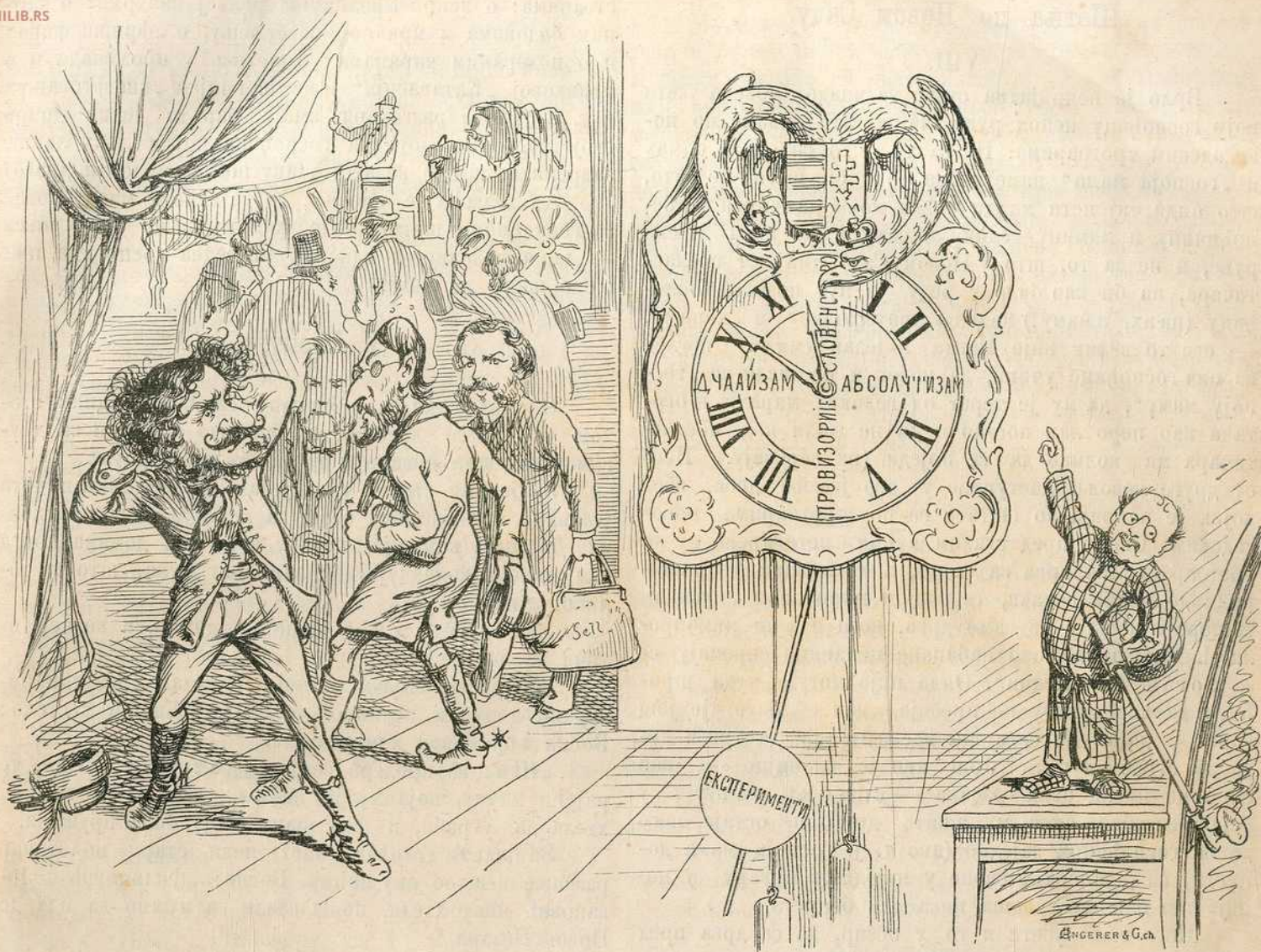
Каже, да су му највише износили стару шљивовицу и старо вино.

Аб.

С пуним правом.

„Кикерика“ јавља, да ће по обичају и ове године изићи „дрвена књига“. Ту ће наравно доћи догађаји у Босни. Сад — вели — носиће та књига с пуним правом име дрвене књиге, јер су ти догађаји врло крвави.

Са свију страна пита се: Што се тај министарски свет тако ушепртљио и ужурбао? Стармали. А зар ви не видите да је већ три четврти на дванаест?

К о ж и ц е.

„Босанско Херцеговачке Новине“ хвале се да немају преко 2000 претплатника. Ми му верујемо не само то, него још и више, т. ј. да нема ни 10.000 претплатника.

„Ujvidék“ новосатски не жали што је наша војска у опште у Босни нашла отпора, већ му је жао, што га није нашла од стране хришћана. — О измиритељу народности.

Сад су већ немачке социјалисте добиле и свој нарочити закон. (Народности у Мађарској већ га давно имају.)

Кушевић и Др. Пејичић нису верификовани. Биће нова посла и бирачима и сабору. Сабор ће се међу тим одморити, — а бирачи шат се уморе при другом, трећем или четвртом избору.

Наша држава обогатила се и то новом врстом новца, који се зове „Schweigged.“ Према томе се морају и пословице изменити. Досад је било: Плати па ћути! — а сад је: Ћути па ће ти се платити!

(Н. Л.) Из Америке јављају, да је памук ове године врло добро родио. (Бар ће господа имати чиме уши запуставати према жељама народним)

Из Беча се јавља, да министарска криза иде сасвим по светом писму. Мнози бо сут звани, мало же избрани.

Молим понизно, није нужно да се војници враћају из Босне. Ја сам себи већ нашла другог. Фаника куварица.

Телеграфски де пешке.

Из Срема. Наша овогодишња берба испала је тако изобилна, дакле и весела, да су нам чак с неба долазили гости, — у виду леда.

Из Беча у Терешеш. Моје собе нек се излуфтирају, фуруне нек се олепе, зимски прозори нек се мету. Јер човек данас не зна ни ди ће божићовати а камоли ди ће ускресовати.

Из Н. Сада у Загреб. И ви би боље урадили да сте прво написали писмо, па онда адресу

Шетња по Новом Саду.

VIII.

Врло је непријатна ствар за младог човека узети коју госпођицу испод руке, па шетати с њоме по новосадским тротоарима. Не за то, што се онда одмах и „госпоја мама“ наметне да се и она шета; не зато, што онда тај исти млади човек мора да упрти и госпођичину и мамину велику мараму и да носи преко руке, и не за то, што у Новом Саду има пет посласличара, па би као било у реду уз пут позвати госпођицу (па ах, и маму!) мало на „шаумролне“ и „хашее“, — све то велим није ништа и један умиљат поглед из ока госпођице учини, да човек и не мисли на „госпоју маму“, да му је терет од великих марама и огртача као перо лак постао и да не жали код посласличара ма колико да се поједе (на вересију.) Него су друге невоље наступиле у ово јесење доба, због којих је непријатно шетати се по тротоарима новосадским: Скоро пред сваком кућом истоварена су на тротоару силна дрва за огрев, а тестераши се раширили до полак сокака, те својом монотоним музиком тестере и цепају не само дрва, него и уши мимопролазећих људи. Високо набацане цепанице спремају се за „огањ чистителни“. Онда није могуће туда проћи, а да човек ногу не пребије, или — што је још горе — да се не сети, да иде зима и да треба дрва за огрев купити! Још ако је случајно — као скромни писац ових редака — зимски бап ут у берби изгубио, онда му ништа друго не остаје, него да са госпођицом заједно (ако т. ј. госпоја мама допусти) из дешперата сврне у најближу пивару и попије пет или шест чаша пива или бермета.

Него ваља узети и то у обзир, да се дрва пред кућама тестере само дању а до вечере је све готово и послогано у коморе и у подруме, из чега логично следује, да они млади пријатељи, који би се радо са госпођицама по тротоару шетали, чине то у вече, кад нема сметње тестерашке. Али ах! на новосадском „корзу“, на пијаци, има хиљадама других сметања. Пре свега дере кроз сваку капију са баре на пијаци тако јака промаја, да ко једанпут прође уздуж пијаци и добије код сваке капије јак нападај од ветра и промаје, може лако да оде кући са три кијавице и девет протисли. Друга је сметња, што је тротоар узан а свет се гомилама шеће, па бар да сви иду у једноме правцу, него једни доле а други горе, те кад се две гомиле с противне стране сретну, а оне се у обилажењу тако раштрају, да се после једва искупе тамо око алмузлинове гимназије. Сад узмите случај, да господичић изјављује љубав којој госпођици, ту га може тај сукоб сасвим из концента извадити, те док се опет са својом госпођицом састане, а он заборави на чему је остао. Трећа је сметња у шетњи са госпођицама и изјављивању љубави и та околноост, што на сваки дућански врати стоји трговац или госпођа му, те наравно чују сваку реч, што мимопролазећи говоре, а као што знамо, љубавне изјаве нису кестенцијске и алвацијске вике, које треба сваки да чује, те тако у шетњи на тротоару не остаје ништа друго, него говорити о сасвим обичним прозаичним

стварима: о лепом времену и рђавој калдрми; о сјајним баловима и мрачном осветљењу; о „фрише фире“ и о подерајним чарапама; о шетњи у променади и о правковој „Катавасији“ и не знам чијем „кшефтовању“ и т. д. Такви разговори имају бар то једно добро својство, да ће дотична госпођица поред њих лакше задремати, и пре казати: Лаку ноћ и мило и драго!

Ал највећа је сметња, да се не може млад човек са госпођицом шетати онда, кад тај исти млад човек — нема познанства или кад ни једна госпођица неће с њиме да шеће.

Аб.

У бирцузу.

I.

Ономад седим ја у бирцузу усамљен за једним столом и од дуга времена слушам шта се људи за другим столовима диване и шта бива по бирцузу.

За једним столом седи један дебео домин и чита јеловник, а келнер му стоји за леђи и чека наруџбину. Доминовог комшија пита у исти мах домина: Бога вам, чиме се одликује тај ваш поц Кука, што га толико уздижете?

„Телеђе у ши!“ (заповеди домин, а келнер отрчи да донесе)

За другим столом размеће се један Хрватски писарчић и лупив песницом о стол, рећи ће жестоко: Босна мора бити хрватска!

„Шиц!“ продера се један за трећим столом, те рајући мачку, која му је најбољи залогој из таџира хтела да уграби, и већ шапу своју била пружила.

За једним столом опет неки стари политичар разлаже нештоо оку пацији Босне: „Филиповић и Јовановић нису хтели, ни налазили за нужно да иду до Новог Пазара.“

„Ово је грозђе кисело!“ грдио је један гост бирташа, што му није бољег грозђа донео.

Један књижевник за једним столом једи се на наше издаваче књига и новина, како се не старају, да попуњавају различите у нашој литератури, него ако један покрене „Нову школу“, други ће „Просвету“ ако један „Орао“, други ће „Сокола“ и „Исток“; ако један једну „Катавасију“, други ће петорица сваки по једну или две „Катавасије“ —

„Само слога Србина спасава!“ удеси за једним столом у буцаку један ђакела да пева онако као уз гусле што се певају народне наше песме.

Аб.

Сретно је пао.

Стропошто се са свог виса,
Стропошто се мајстор Тиса,
Он је пао са полице,
Он је пао са столице.

Али за то није
Министроват престо,
У финансији је нашо
Упражњено место.

(Али да-л то нашој
Каси што год вреди,
Што сад место ветра
Вода у њој седи?)

III—г.

Из „Црвене књиге“.

19.

Украден Циганин. — Један Циганин имао је обичај, да гдегод шта дочепа украде. Једанпут био он у Земуну на Дунаву и виде један чамац, а није било ту газде. Седне ти он у чамац, те га отера преко на београдску страну. Ту одмах потражи прилику да га прода. Неммо случај тако је хтео, да се ту на обали деси баш газда, чији је чамац, те Циганин и њему понуди чамац да му га прода. Овај позна свој чамац, те тако ухвати циганина и одведе га на Земунску полицију. Циганин се овако бранио: „Молим, ја нисам украо чамац, него је чамац украо мене: ја уђем у чамац да пијем воде, чамац се отисне од обале и однесе ме преко на београдску страну.“

20.

Ако узможе. — Један сретне свога пријатеља, те ће му рећи: „Дођи сутра к мени на ручак, ако узможеш!“ — Сутра дан опази домаћин свога пријатеља издалека, где долази око подне на ручак. Заповеди таки млађима, да закључају сва врата и да се не одзивају, ако би когод звонио. Кад пријатељ дође до врата, а он стаде звонити и лупати, но бадава, нико не отвара. Приморан буде вратити се. Кад се доцније сретеше запита пријатељ домаћина: „Море, ти си мене звао, да дођем јуче код тебе на ручак, ако узмогу.“ — „На што ниси дошао?“ запита овај. „Та била су врата закључана.“ — „Е, па зато сам ти казао, да ми дођеш на ручак ако узможеш.“

21.

Суве шљиве. — Покојни Давид Л., трговац у Новоме Саду, наручи једном Сремцу, да му пред божић донесе суви шљива. Кад пред божић ево ти Сремца у дућан: „Господару, где ћу истоварити суве шљиве, што сам донео?“ — „Дед, овамо у дућан, пријашко“, одговори грк Давид. „Та како ћу, господару, у дућан, него нека ми отворе капију, да истоварим у авлију.“ Кад Давид изиђе пред дућан има шта и видети: Сремац натоварио до душе пуна кола сувих шљива, али не као што је Давид мислио шљива што се једу на бадње вече, него сувих грања од шљива.

22.

Шта је Буњевац измислио. — Један Бајмочанин (код Суботице) оде у Бају и види на Дунаву први пут „дамшиф“. „Шта још неће Буњевац измислити!“ рећи ће он машући главом.

23.

Одкуд они то знају. — Неки Мољчани приповедају једном Ађанину: „Знаш, брате, помрчина као тесто а иде пред нама на коли један Мађар Петровчанин. Ми ти онда притерамо наша кола уз негова, а Тодор диже ћулу, па Мађара тако слатко одалама преко леђа, да се све облизивао!“ — „А од куда сте знали да је Мађар?“ запита Петровчанин. „Познали смо по касу.“ „А од куд знате да је Петровчанин?“ запита онај даље. „Одма је савијо с коли на Петрово село.“ „А да како сте знали да се облизује, кад је помрчина?“ „Та чули смо како кола звече“, одговори Мољчани.

24.

Чудеса. — Ишао Мољчанин у Темерин на ва-шар и понео двојку вина да прода. Повео је са собом и певца. Пазари су рђаво ишли те ни мој Мољчанин није продао вино, но само пола бурета. Враћајући се натраг Мољчанин и певац направе цев те су онако без мере пијуцкали вино и певали. Тамо негде око Федварца пролазили су с коли кроз неке кукурузе; певац је баш певао „Кто бог вели, јако бог наш? Ти јеси бог, творјај чудеса!“ У то неки обешешаци, што су били сакривени у кукурузи — а био је већ мрак — скину с кола буре с оним вином, што је још остало, а наши весели Мољчани нису ни приметили. Тек кад се окренуше, да се опет напију — опазе да нема бурета с вином. „Ето ви'ш! рећи ће Мољчанин певцу, ти си молио бога да твори чудеса и ето учини да нема бурета, ни вина.“

Аб.

Чудновато.

Добро вели „Кикерика“:

Ко ће се данас врага разумевати у политици кад се најчудноватије и најнеприродније ствари догађају.

Непријатељске се стихије помирују и братиме а стари пријатељи постају најљући противници!

Славени и Турци, ови крвни непријатељи, спојили су се (?) некако против Аустрије. Турски усташи подигоше своје криве сабље против Мађара, који су им били пријатељи.

Енглези, пријатељи и заштитници Турске, прете ратом мухамеданском једном владоцу (Афганистан)

А најљући противник папин — Бизмарк — води пријатељску кореспонденцију са светим оцем!

Ко ће ту да се разабере!

Са бојног поља.

Официр. Кажи ми ти војаче шта је то застава?

— То су господине новине које наш попа чак из Нова Сада добива.

К. К.

Музикалност.

Господичић. Смем ли запитати госпођице, јесте ли музикалиш?

Госпођица. Јесам, ја говорим француски.

Аб.

Припослао.

Код нас влада тај неумесни обичај, да кад ко умре, звони се и вели се: „Ето, доктори опет неког саранили!“ То није праведно и ја предлажем, да се и онда, кад ко оздрави ларма у сва звона, па да се каже: „Доктори су га излечили!“

Др. Правко.

Сретно!

Кад кројач прода коме нову аљину, а он му вели при поласку: „Сретно подерали!“

Један грађар према томе кад прода коме грађу за кућу, а он му уз срећацпут жели (обично у себи) Срећно изгорела!

Јова.

Ћира. Како ти разумеш равноправност коју су добили Чивути у Србији?

Спира. Е па лепо. Сад ћемо сви у место 1878 године, морати писати годину 5639. Није-ли то велики корак у напред.

Ћира. Сад ја тек знам зашто су неки некори-стољубиви политичари лане увек говорили: „браћа Турци.“

Спира. Па за што?

Ћира. Јер су још онда помишљали да поделе дедовину.

Ћира. Шта велиш за онога брацу из Вараждина што је спашао 200.000 фр. па није нашао за вредно ни квити да напише.

Спира. Е, није он луд, него је пуст.

Ћира. Но, па је-ли полиција појурила за њим у лов?

Спира. Ајд збогом! како би се полиција излагала тој опасности, да ј свет назове пустоловима!

Ћира. А знаш-ли шта је још ново.

Спира. Да чујем.

Ћира. Изишла је наредба, да од сада ко се год буде гражио за земунског добосара, мора пре свега лечничком сведоџбом доказати, да нема — лакат.

Ћира. Јеси-ли чуо како сада Хаџи-Лоју брижљиво лече и нежно тимаре. Шта велиш на то?

Спира. Ја ко велим добро је што нас још једнако незграпно притискују уз зид. Из тога судим да нас још не мисле вешати.

Ћира. Даклем сада су почели колари у Пешти штрајковати, — па су већ и успели. Јер им је већ боља заслуга осигурана.

Спира. Тако и треба. Нека буде свако своје среће не само ковач, него и колар.

П и т а њ е.

Да-л то твоју слогу крени
Је-ли Сремче мили,
Што су ти се посланици
У **к**лупче савили?

Хисторија једног избора.

Кандидат смешећим се лицем а промуклим гласом хоће да развије свој програм.

Бирачи чим га опазише викнуше: **Марш** на-поље! **Марш!** — **Марш!** — **Марш!**

Претседник комисије. Доста, господо, доста! ја већ разумем вашу **јасну** жељу. А господину **Маршову** честитам на једногласном избору.

То је бираче тако изненадило да нису могли рећи ни **Мук** (а камо-ли **М у к и ц а**).

И з ј а в а.

Кад је већ министар Ауерсберг открио мало тајну, част нам наша налаже, да се оперемо колико можемо. Зато изјављујемо да ми нисмо **п**родане душе, него **к**упњене.

Извесни чланови делегације.

Ради лепоте штила.

Ових дана изиђе списак прилога на породице резервиста, што војују у Босни, и тај списак носи овај наслов:

„Иказ добровољни принесака трговишта Руме скупљени по госпођама румским на оскудицу грпеће породице у окупационалном босанско — херцеговачком рату војујућих — догодно на могуће осакаћене и изнемогле а подпоре лишене саме војнике ове варошице и околице“ (за тим долазе имена приложника).

Са овим грозним штилом и језиком помирује нас само лепа цел, на коју се прилагало. **Аб.**

Д и је опасније?

Православна српска општина у Сарајеву не може да добије учитељицу за своју школу. Наше Српкиње, које су за учителице спремљене, без сумње се боје, да у ово бурно време иду у Босну.

Али нека помисле наше драге Српкиње, да у Сарајеву није ни мало опасније, него н. пр. у новосадској променади, јер пре убише у подана човека, а сад ево злоставише другог — и полиција ни једном злочинцу не може у траг да уђе **Аб.**

М о н о л о г.

Н. Н. имао је велики процес. Али се није толико уздао у правду, колико у нешто друго. Зато науми да оде судији. Што је наумио то је и учинио.

Кад је био пуштен у предсобље судчево, видевши да је сам, почне овако диванити: Неумитни врачевци су већ давно умрли. А данашњи судци у колико су мање светци, у толико су више људи!

Хм! Хм! Али је господин судач врло љут човек. — Ништа ништа, он ће већ бити мој. Само не знам како да га начнем или сапрели састраг, или с главе или с ребра? — **Сребра, сребра!** (прихвати као неки ехо судчев слуга који је из прикрајка прислушкивао.)

Футошки Баба

(Продужење.)

Баба, као што рекох, у бурету се био шћућурио, и чекао је своју ужасну судбину. Он ма да је хитлен и досетљив и иначе на свашта брз, сад је дрхтао, — звој га је пробио, — коса му се надигла на глави. Јадиковао је у себи, зашто то баш сада да се тако деси, проклињући и онај тренут кад је корачио у ову чергу. Размишљао је, како ће се сада из ове беде извитоперити; али све му мисли осташе јалове, кад је већ чуо где се домаћин са још једним гостом кујни приближује.

Домаћин грдан човек, црне масти, големих бркова. Кад иде из далека се чује шум и шапат од алватних воденичарских чакшира, какве је можда још само имао Зурко у Кулину, са којима би читаву панораму покрити могао. Папуче на ногама грдне, као — што но кажу — малог детета гроб. Пијан на сву меру са једним воденичарем из Сланкамена ступи у кујну.

Гост назове добар вечер, и у тај пар добро набије теме о гредицу кујнску, јер је све то, по обичају, одвећ ниско било.

Гост добру вечер, а домаћин се продере: Јеси ли рада гостима. Кумро, калварију ти твоју. Жена узбуђена и пуна страве слегне раменима: Добрим рада; увек; запо-ведајте, седите!

Гост седне близу бурета, у ком је Баба од страха цвокотао, а газда поближе банку, на којем је кокица цвркала, која се канда већ и препекла била. Гост се лати луле, која му је била задевена за овењачом, лупи њоме о длан, заврти главом на онда к домаћину: Е — вели — брате и роде мој, баш не бих се надао, да си тако у кући каплар, јер као што си говорио, ето си и посведочио; кућа отворена, свећа гори, жена на ногама, вечера цврчи, а за чутуру и не водиш бриге, јер вала Богу, знаш да се има.

Да, да се има; и ја мислим, да моје куће и нема баш свугде. Вино, што но кажу, свима каменичким једном руком псује матер, и сам домин је вушер са његовим борићем према моме шиљерцу. Моја је, брате, кућа у реду, — Кумрија моја све на покту, не сме ама баш ни пијукнути ћути и жме као рибица, — али то је, брате, мене и труда стало, док сам је тако измуштрао; па ето виш, авлија ми је сва одграђена, па где је то коље? то је све моја Кумра, да опростиш, појела. Али онако и јесте моја Кумра, кад јој викнем, као оно покојни и Бог да му душу опрости Боснић: лекс шлиндрајх — и ликс кердајк! све се врти као чигра на петама; боље се екзецира него ти, ма да си био 10 година Хецли-кецли усар.

Док је домаћин са гостом диванио, ето баш и боце вина на сто. Жена је сто поставила, а домаћин се продуцира вином.

Домаћица је истина нуткала, да се и домаћин и гост у собу повуку, па тамо да се вечера, али бадава, хоће и домаћин и гост да у кући остану, па онда мора и Кумрија да одобри, ма да јој срце зебе, шта ће бити са оним сиромашком у бурету за врати.

Вечера ће већ да се донесе на сто, а домаћин примети госту: Брате — вели — како то налазиш за добро? или да пре вечере стоваримо брашно с кола, или ћемо после вечере. Ја мислим, да би боље било пре, па онда па тенане да вечерамо и пијемо; — нема 5—6 цакова, па

може који ђаво и доћи по њих, знаш, ђаво не спава. И госту се свиде, да ће тако боље бити, пак појуре напоље по цакове.

Домаћин примети госту и побри: Иди — вели — ти у кујну па дочекај цакове и истресај их у буре, а ја ћу већ сам у кућу уносити. И тако гост један, други, па и трећи цак истресе, а кад хтеде испразнити четврти, опази да се брашно пресипа и неће да се слаже у буре. Он то саопшти домаћину, а овај му узгрѣд примети: Ето — вели — за врати једно вратило, па наби га мало, ту стаје увек пуних шест цакова.

Гост спонадне вратило, па удри, — али не по бурету и брашну, него по кукавном нашем Баби; сад га одалама по плећима, сад по врату, сад по челенди, да му све звезде пред очи искачу, — а када га овај незграпник дохвати једаред по носу — цикну Баба што игда може па искочи из бурета, — буре се преврне, а брашно се расу по свој кући, а он стругну на сокак па беж!

Домаћин узбезекнут, гост још и горе, полетише за њиме, направише ларму; — а како и неби, кад свет још није ни полагао, а апарте јесење доба, вина у свакој кући довољане, — није се то, Бого моја, као да их је ко најмио. Свет полети за Бабом, — Баба се, сиром, бели као лабуд од брашна, па га на његову несрећу из далека виде. Већ поче и по гдекоја пушка цикотати, па на велику невољу и звоно огласи на страну. Кад је кукавни Баба ово чуо, усугуби снагу, пак нагну кроз винограде, све неким стазицама тако, да га Каменичани, онако мало наквашени, изгубише из вида. А Баба умаче, весела му мајка, и онет те шћућури под један глог, да га нико не би могао наћи ни по дану.

Кад се Баба мало поодморио, благодари промислу, који га је избавио од оног љутог домаћина. Али је од срца жалио Кумрију, мислио је: Еј моја кукавица, сад си пазарила, горе него Маћаш Парчетић кад је у Сомбору у „лакозаш“ шнајдерски, баш кад се играо трамблан, бацио кроз пенџер јаре; и горе него пок. господар Глиша Лукић када је гледао како су на дерници у Суботици касани „хецовали“ бика.

Баба је био уморан, а био је и гладан, а понајвише жегло га је, да ли га неће његов воћашњи домаћин дочекаати гдегод на друму, на који мора изићи, па напавши за добро очистити се испод Каменице још док је ноћ, упути се дакле ставом и брзо приспе близу Лединаца.

Под Лединци опази у једној колеби жижак; он приступи мало ближе и спази кроз пенџер и једно окно, јер она друга три била су искрљена артијом подебелом, — где два старца седе и пију ново испечену мученицу па један другом приповеда.

Јест, вели, брате, то је цела истина, да се, буди Бог с нама, отац Висаријон повукодлачио; већ су га многи виђали, веле, да је бео као облак и да само у стихару иде. Кога, веле, задахне, тај више не устаје.

Други старац исто потврђиваше. Е, вели, брате, и ја сам исто тако слушао, а баш што да тајим — винцилира Медаковићевог ваљда познајеш, — е он ми ономад из дивана рече, и приповеди ми, како је неки попа о једној берби при вечери пре киселе чорбе изео 120 кровни, — па онда ми и то приповеди, да га је видио баш под орахом, па вели, све му се мотају руке, што премеће бројанице, — нека му је, брајко, далеко кућа!

Баба већ приступи вратима и за браву да ухвати, — али од остраг неко викну: Ко је то? А Баби није више ни требало, па и опет Баба покат, али сад већ тако, да ни сам није знао куда ни камо.

Ала и ти Сремци по виноградима, било лето, била зима, ничу као печурке. За тили часак скупише се па хајд, у потеру за Бабом; сви су из грла викали; Вукодлак, вукодлак, а неки викаше и: Висаријон.

Баба је већ био уморан, а гладан до зла Бога, — бегати већ више није могао, па тако ти га Сремци за тили часак сустигну, опколе га и вињагама стегну тако, да кукавном Баби мало руке не попуцаше. Тако везана дотерају га у лединачку општинску кућу.

Кнез, како је синоћ био код пријатељ Симе на вечери, богме није био још ни устао; али када дође четник и каза му, каква је тица ухваћена, скочи из постеље као опарен, па хајд' у општинску кућу. Али док је он тамо доспео, свет и народ кинтио је, као оно на Бизивачкој ли- тији, или у карловачкој читаоници.

Кнез тако заповеди, да се напишу два писма, једно г. судиу у Приг, а друго у најближи манастир, да се опреми свештенство, да се несрећнику освешта масло и да га наново покопају. На крају писма још дода кнез, да не забораве какву глогову кочину собом понети.

Баба је све ово слушао а дрхтао је као прут. Еј — вели — Бабо, наопако ти звонило, сад си долијао! Не ћеш даље! — Та ти ће мене, у зао час ме мајка родила, још и гловим коцем буразити. — — — Одкуд ја Висаријон! одкуд ја вукодлак! Шта ће са мном судија! Шта ли калу- ђери! Не ће ли то бити оно, као што је папићски домин јавио солгабирову у Оцаке, да се у папићском риту поја- вио крокодил!

Свакоме је било слободно Бабу гледати, па су га тако и гледали и завиривали. Бабе су се пред њиме кр- стиле и у помоћ призивале св. Ђурђа, — а Баби кад се већ досадило, он стаде на њих кезити зубе, од чега су се бабе тако пренадале, да су једна преко друге падале и бегале дречући као помамне.

Међутим беше у општ. кући грдна сесија. Кнез за- крљештио очима још од пре 14 дана од како је вино ус- кисло. Добошар никако добоша да стегне. Општинари на- ваљују да кочијаш преже, ма и у воловска кола, да се иде по судца, јер се боје, ако би вукодлака мрак ту ухватио, да може бити преко ноћ свакојака русваја. Једна баба при- ча како је пре 8 дана снила да је једна жена са рогови- ма на глави јашећи на метли буди Бог с нами баш из пор- те изишла, да јој је ватра лизала из ушију и да је од то- га сво села на један мах у пламен букнуло.

Међу гледаоцима вађе се и један говедар, овај кад ступи у заграду (јер Баба је био везан у обору, где су затварали крмке, који се ухвате у штети), тај познаде Бабу, макар да је био још прилично брашнав, позна га отуда, што кад је Баба био козар у Раковцу, више су се пута на наши састајали и диванисали.

Говедар приступи Баби па да други не примете, за- пита га: Бога ти П. та јеси - ли ти? И Баба је њега по- знао, па му исто тако лагано одговори: Та ја сам, брате Ј. него ако Бога знаш гледај па ме избављај ма силом, ма лрваром, скападох од глади, а још хоће да ме и жива закопају ове сакалуде божије.

(Наставиће се.)

Л. Кнежевић.

Из школе.

Учитељ. Кад у вече прочиташ твоју молитву — јели Мирко да онда слатко и мирно спаваш?

Мирко. О не господине.

Учитељ. А зашто не?

Мирко. Јер код нас има много — бува.

К. К.

Заслужан доктор.

Кад је у М. умро доктор Д. скупило се на ње- говом укупу цело село.

Неки странац који се ту десио запитаће, зар је покојник тако популаран и љубљен био?

Па то му неко одговори: То баш не, него је он много испратио на онај свет, па зато је заслужио да и њега многи испрате.

(П р) О С В Е Т А.

Под овим насловом написао је некакав П рав ко у „За- стави“ критику на све мале „Катавасије“, које су се до сада употребљавале у нашим школама, и нове, које су сада изи- шле у штампарији задружној, Пајевићевој и Каменковој. Он вели, да је катавасија Димитрија П о п о в и ћ а једина, која је добра, а пок. Платона, Пајевићева и Каменкова, да не ваљају ништа, да су крадене и да су само из шпекулације и „кшефта“ ради издате.

И заиста, ми смо тако увидели, да тај господин П рав ко има потпуно право, јер да су оне друге из „кшефта“ издате, да им се издавачи обогате, види се отуда, што је Платонова Катавасија 13 новч, Каменкова и Пајевићева 20 нов., а она Димитрија Поповића растурује се само по 25 нов. у народ, дакле скоро рећи бадава.

Што се „крађе“ тиче цела је истина, јер ни један од издавача (осим Правковог заштитника) није оно, што је у „Катавасији“, оригинално написао, него је све из цркве- них књига, октоиха, мивеа и т. д. преписано, тако н. пр. „Общее воскресеније“, „Свјати боже“, „Рождество твоје“ и т. д. све је то старо, као што су наши чукундедови појали Напротив у „Катавасији“ Дим. Поповића су те исте песме сасвим друкчије самостално написане и оригиналне, још нигде нештампане.

Да „Катавасије“ друге осим Правкове не ваљају, све- дочи и то, што кад ко купи Поповићеву „Катавасију“ од- мах уједно научи сам од себе на машину појати и добије уједно славујски глас, као да је три жуманцета ујутру на штерца прогутао; а има уједно и то својство ова „Катава- сија“, да дотични купац тако буде изабран у каквој бога- тој општини за певца са 1000 фор. плате и 800 ф. пензије.

„Заставу“ молимо, да други пут под онак критике метне уобичајену примедбу: „За чланке од ове сорте не о д- гов а р а у р е д н и ш т в о.“ А најбоље би било, да „Заста- ва“ пусти г. Правка, да и од селе буде сарадник „Турског народа“, као што је лане у том листу Каменкову велику катавасију пиљарски грдио.

А господин Дим. Поповић требало би да стане пред велико огледало, па да скине шешир, поклони се и захвали господину „Правку“ на онако поштеној, несребничној и праведној критици.

Абуказем.

На жељезници. Кад се мој пријатељ Глиша први пут возио на жељезници он је уживао, гледао и мотрио, па на последак задрема и заспи. Из тога мирнога сна пробуди га кондуктер викнувши: карте, господо моја, карте амо! — Брат Глиша, онако бунован, поче се извињавати: Опростите господине, ја нисам ни помишљао да ћете се ви хтети с нама картати, — па зато нисам ни понео карте. Али други пут ћу их понети за цело, јер и ја водем мало фарбла.

Зашто? У неком друштву заподене се питање, зашто се пред венчање мора три пут у цркви навешћивати. — Ту се чула разна миења, док није неко овако ствар решио: Три пут се навешћује зато, да младожења између првога и трећег навештаја добије времена да се добро промисли (односно покаје).

Увиђавност касно долази. На једном вашару свадисе један Турчин са једним Србином, кога је он својом рајом звао. Сваде се па се и потуку. Ту се деси један Мађар, који таки памисли да их растави, али у тој гужви расцопажу му главу. Кад је доктор дошао да му превије главу, изрази се да ће све добро бити само ако му није мозак повређен. „Не бојте се, угом, за то, рече му Мађар — да сам ја имао мозга, не би се мешао у туђе ствари.“

Х На испиту. На испиту запита учитељ ђака колико има чула? па онда продужи питање како се зову? — Ђак одговори „Вид, слух, кус, —“ али ту запе. — „Но, а шта радиш са носом?“ — „Ништа!“ — Како ништа, зар неможеш мирисати? — „Не могу одговори ђак „имам страшну кијавину.“

Дугачко презиме. Молим вас за ваше презиме, рече Фридрих велики новом португалском посланику. — Овај одговори: Моје је презиме Цирицарикорумбараци-

царемба. — Фридрих се намршти те рече: „Но јесте ли чули, тако презиме нема ни ђаво“. — „Ваше Величество, па ја и нисам ни у каквом сродству с њиме“.

Ко је луд. Господин Н. разљутео се нешто на свога слугу, па му рече: Један од нас двојице мора да је луд или ја или ти. — Господине ако рекнем да сам ја, увредићу вас, јер ја знам да ви лудог слугу неби трпили ни по сата у вашој кући.

Дивљи вуци! У једном аристократском друштву приповедало се како су у шуми вуци наишли на неког оцачара, па су свега појели. — „Ето шта чини глад“, примети нека стара Милостивна. „Јадни вуци, до чега су дошли да се оцачарима хране!“

Из касарне. Генерал Н. дошао је у касарну да држи визитације. Том приликом примети неке мане на огрљацима солдачким. Зашто је то? — продере се он на лаћманта, који му је био најближи. — Господине, то је зато, — одговори лаћман, што ти хуљови (солдати) немају вратове по пропису!“

Над гробом. У једном буњевачком гробљу може се читати овај гробни натпис:

Ovde leži zvonar Toni.

— Ko će sad da zvoni?!

У крчми. „А што ти не седнеш, брат Андрија?“ — Хвала брате, нећу да седим!“ — „А зашто да не седнеш кад ево сви седимо?“ — „Та знаш брате, ја имам првек, нос, па ми је доктор казао, да је то од многог седења у бирцузи. Па зато сам наурио да више у бирцузу не седим, него ћу овако с ногу да понијем мој мертик.“

Нове књиге.

Под овом рубриком навестићемо сваку литерарну новину, од које нам се један екземпляр тога ради припошље.

Шест калифорнијских прича Брета Харта, превео Иван В. Поповић. Издање штампарије „Темишварског Глашника“. Цена 50 новч.

Царић мали календар са сликама за 1879. Уређује уредник „Орла“. Издање штампарије А. Пајевића. Цена 20 новч.

„Стармали“ излази 10. и 25. дана у сваком месецу. Годишња је цена 4 фвр. За Јуни, Јули, Август и Септембар 1 ф. 34 новч. — а до краја ове године 2 ф. 34 новч. За Србију: Годишње 10 динара, на четири месеца 18 гроша, а до краја ове године 31 грош чаршијски.

Одговори.

У Суботицу. Зар нам нећете послати продужење жене и ђавола? — Тагомиру. Не може бити да имате и ви право и они. — „Пред кума.“ Наслов је тај, ал ипак није пред кума. — У Пирот. Жив је, дабогме; стекао је већ и кућу у Темишвару. Поји Богу својему за готове новце. „Како деца расту.“ Молимо и вас и свакога ко нам што пошље, ако је превод да то значи. — К. Р. у М. Тако је. Наши критичари не знају писати отворене критике, већ отворене кореспонденцкарте. Послаћемо вам две-три од те сорте, да се и насмејете.

Писма и све што се гиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду. Предлату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. (Neusatz.)

Цена је огласима 5 новч. од једне врете.

ПОЗИВ НА ПРЕПЛАТУ.

С данашњим бројем отвара се нова претплата за оне поштоване читаоце „Стармалог“, који те нису претплатили до краја ове године, него само на 4 месеца, т. ј. Јуни, Јули, Август и Септембар. Лист се не може никоме на вересију слати, и ко жели и даље читати „Стармалог“ нека изволи поновити стоју претплату, која стаје до краја ове године само 1 фор. За Србију је претплата на идућа 3 месеца 13½ гр., које ваља послати књижари В. Валожића у Београд, а из осталих земаља непосредно потписатој штампарији.

Ко жели може добити од почетка све бројеве, и у том случају цена је за Аустро-Угарску 2 ф. 34, а за Србију и остале крајеве, 31 грош чар. до краја ове године.

У Н. Саду 9. Октобра 1878.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА,
ИЗДАВАЛАЦ „СТАРМАЛОГ.“

Изишао је први из штампе

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕДАР
за год. 1879.

Садржај је овоме календару најбогатији, јер мимо добро уређен календарски део доноси у своје забавне и поучне делу 20 разних чланака од признатих српских књижевника а уз то 39 уметнички израђених слика од којих су 34 слике са свим нове нити су исте до сада игде угледале света у српским листовима, него су израђене за „Орла“ у најбољим страним радионицама.

Календар износи 11 табака највећег формата на углађеној артији а стоји само

50. новч. за Србију 1 динар.

На 10 и више у нас поручених комада за готово или пошт. поузећем рабатујемо 30%

Уз „Орла“ препоручујемо

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА

који стоји 20 новч. или 2 гроша. Ко поручи за готов новац или пошт. поузећем у нас бар 25 ком. томе рачунамо 12 новч. комад.

Главна комисија за Србију: Књижара В. Валожића у Београду.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОВРОДА.

Из Н. Сада од 6. Августа до даље наредбе.

У Земун: сваки дан у пола 5 сати по подне (изузимајући недељу).

У Земун и Оршаву; понедељником средом и суботом у пола 5 сати по подне.

У Пешту: сваки дан у пола 11 сати пре подне (изузимајући уторник).
Оправништво.

Радионица мушког одеда

АДОЛФА ФРАНКЛА

у Н. Саду „код Енглеца“, на главној пијаци у кући „Матие Српске“ бр. 42 препоручује

за јесењу и зимску сезону сваке врсте најлепше израђених мушких хаљина за чудо јефтиним целом (а да би избегли случајне промене у имену, ваља споменути само: Франкл.)

Нарочито се препоручује:

за господу горње хаљине (капуге)	од 10 фор. на више
као и омиљене такозване Менчикове	„ 15 „ „ „
јесењих поуком преобука	— — „ 16 „ „ „
„ чакшира (панталона)	— — „ 5 „ „ „
„ прелука	— — „ 3 „ „ „
врло елегантних шлофрока	— — „ 12 „ „ „

Осим тога може се добити у свако доба у највећем избору до најфиније израђених мушких хаљина сваке величине и разноврснога помоднога и елегантнога кроја.

Шпецијалитети у штофовима за панталоне: — Велико стовариште најфинијих штофова домаћег и страног фабриката
Једина продавница за Нови Сад и околину сваке врсте, правих, оригиналих, американских

ШИВАЊИХ МАШИНА ЗА ПОРОДИЦЕ И РУКОДЕЛЦЕ

по фабричној цени, са поуком безилатном, уз годишњу гаранцију, и на месечну одплату.

Радионица за репаратуре, брзо, тачно и јефтино. — Стовариште сваке врсте копаца, енгл. Перки-Игала, зејтина у флашама, као и свију делова шивањих машина.

Све то и једино само код АДОЛФА ФРАНКЛА у Н. Саду, главн. пијаци бр. 42 „код Енглеца.“

Штампарија А. Пајевића у Новом Саду 1878. год.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS